

Bijen

Auteurs

Team

Laatst gewijzigd

Licentie

Webadres

Redactie Duurzame school ; Karianne Hol

Wikiwijs Maken Auteurs

30 augustus 2013

CC Naamsvermelding 3.0 Nederland licentie

<https://maken.wikiwijs.nl/42025/>

Dit lesmateriaal is gemaakt met Wikiwijs van Kennisnet. Wikiwijs is hét onderwijsplatform waar je leermiddelen zoekt, maakt en deelt.

Inhoudsopgave

Bijen	2
Bijensterfte	4
Maak een bijenhotel	5
Bijenhotel van boomstam	6
Bijenhotel van riet, bamboe of rietjes	7
Bloemen	9
Welke bij is dat?	11
Voor de leerkracht	12
Lesmateriaal	12
Bezoek een imker	14
Bijenhotel op school	14
GroenGelinkt	15
Over dit lesmateriaal	16

Bijen

Bijen

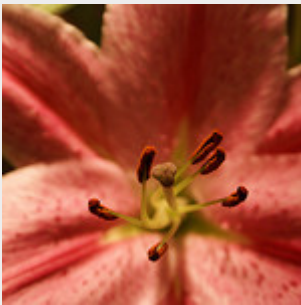
Bijen zijn belangrijke insecten. Ze bestuiven bloemen en planten. Hierdoor kunnen vruchten groeien, bijvoorbeeld aardbeien of een lekkere appel. Fruit en groente zijn voor een belangrijk deel afhankelijk van de bestuivende arbeid van bijen.

https://www.schooltv.nl/beeldbank/embedded.jsp?clip=20110916_bestuiving01

Bijen

Welke foto hoort bij welke tekst?

a Stuiifmeel

b Bloem

c Bij

Bijensterfte

Bijensterfte

Bijen zijn belangrijk voor de natuur, maar het gaat niet zo goed met ze. Ieder jaar zijn er steeds minder. Er is veel bijensterfte in Nederland. Honingbijen, maar ook vele soorten wilde bijen worden bedreigd. Dat heeft veel redenen zoals bestrijdingsmiddelen, ziektes en een eenzijdig voedselaanbod voor bijen. Met een bijenhotel en planten waar bijen dol op zijn, kun je de bij een handje helpen.

Bijen in de stad

Bijen doen het in de stad beter dan op het platteland. In de stad wordt weinig tot geen gif gebruikt. Ook is het in een stad warmer, en bijen houden van warmte. En de belangrijkste reden? In de stad zijn bloemen in alle soorten en maten. Op balkons, in tuinen, parken en bermen groeit van alles. En dat vindt de bij heel fijn.

<http://nos.nl//embed/?id=v:365364>

Maak een bijenhotel

https://www.schooltv.nl/beeldbank/embedded.jsp?clip=20070809_wildebijen01

Bij in bijenhotel. Foto: echoe69

Een bijenhotel is voor wilde bijen en deze leven solitair. In hun eentje dus.

In een bijenhotel leggen solitaire bijen eitjes. Na de paring legt een vrouwtje er eerst eten neer. Hierna legt ze er de eitjes. Zo weet de bij zeker dat de larfjes eten hebben als ze geboren zijn. Als het eitje is gelegd is, wordt de kamer dichtgemaakt. De larf kan rustig groeien.

Als je een bijenhotel maakt komt er dus geen bijenvolk met honingbijen. Wilde bijen zijn niet agressief. Verder zijn hun angeltjes te kort om door de menselijke huid heen te komen.

Help de bij en maak een:

[Bijenhotel van een boomstammetje](#)

[Bijenhotel van riet, bamboe of rietjes](#)

Bijenhôtel van boomstam

Hoe maak je een goed bijenhôtel? Bijenhôtel van een boomstam:

- Boor gaten van 6-15 cm lang. Boor niet door tot het einde. De achterkant van de gaten moet dicht blijven.
- Boor verschillende gaatjes (met verschillende boortjes) tussen de 4 en 12 mm.
- Het beste is om de gaatjes schuin naar boven te boren, zodat er geen water in de gaatjes kan lopen.
- Boor de gaten schots en scheef door elkaar. Als je de gaatjes netjes op een rijtje boort, dan kunnen de bijen moeite krijgen bij de oriëntatie.
- Zorg dat de boorgaatjes glad zijn, zodat de bijen hun vleugels niet beschadigen. Doe dit bijv. met een vijl.
- Maak een dakje boven je bijenhôtel. Dan wordt de ingang niet nat.
- Hang je bijenhôtel op een zonnig plekje (met de opening naar het zuiden). Verder: op zo'n 1-3 meter hoogte en in de buurt van nectarplanten.
- Laat het nestje in de winter hangen. In het voorjaar vliegen de jonge bijtjes pas uit!

Boren en werken met de snoeischaar onder begeleiding van volwassenen.

[Bijenhôtel van hout](#)

Bijenhôtel van riet, bamboe of rietjes

Je hebt nodig:

- stukken riet, bamboe of rietjes
- stuk touw
- leem
- een melkpak, blikje of kistje

Je gaat doen:

1. Maak een bosje van riet en bamboe. Bind het heel stevig aan elkaar met touw.
2. Knip de bundel mooi af. Zorg ervoor dat de bundel iets korter is dan je melkpak, blikje of kistje.

Zo zorg je ervoor dat de gaatjes voor de bijen droog blijven.

3. Duw de bundel in de leem. Zorg ervoor dat er in elk rietje een beetje leem blijft zitten. Nu zijn alle onderkanten dicht door de leem. Insecten houden van een wand achterin hun gangetje.
4. Stop de bundel in een melkpak, blik of kistje. Klaar!

Bloemen

Foto Korenbloem: Jan Parie

Je kunt de bijen helpen door bloemen, struiken en bomen te planten die veel stuifmeel en nectar leveren.

Koop biologisch zaai- of pootgoed, zodat het niet met het gif is bewerkt waar de bij slecht tegen kan.

Kijk bijvoorbeeld op deze lijsten:

[Bijvriendelijke planten](#)

Zaaigoed

<http://www.bolster.nl/zoeken/1/bijen>

Welke bij is dat?

Zoekkaart wilde bijen in tuinen

Achterlijf lang behaard

Achterlijfspunt licht behaard

Borststuk zwart met gele dwarsband

Achterzijde borststuk geel behaard

Tuinhommel

Achterlijfspunt donker behaard

Poten overwegend zwart behaard

Gezicht geheel zwart

Vosje

Vliegt er een bij druk in en uit je hotel? Of zie je bijen op je planten afkomen? Dan wil je natuurlijk weten welke bij dat is.

Op de [Zoekkaart wilde bijen](#) kun je jouw bij vast vinden.

Voor de leerkracht

Foto: wockerjabby

Lesmateriaal

Dierenzoeker - bijen

<http://www.verrijkingstof.nl/297.html#sub27924>

Lesbrief groep 4,5 Lesbrief groep 6,7,8

Dierenzoeker - Bijen

Biologie, lesmodule, basisonderwijs

Naast de honingbij bestaan er honderden soorten wilde bijen in Nederland en België. Welke leven er bij jou in de buurt? Waar maken ze hun nesten en op welke manieren kan jij ze helpen? Met deze les kom je meer te weten over de bijzondere bijenwereld.

[Ga met Fleur de Bij op avontuur!](#)

Ze gaat op zoek naar hulp voor haar bijenvolk. (Boek voor groep 3-6).

Bezoek een imker

Bezoek een imker. Foto: Leefschool

Ga met de klas naar een imker en leer alles over bijen.

[Lezing op locatie of rondleiding.](#)

[Open Imkerijdagen 2013](#)

Bijenhôtel op school

<https://www.youtube.com/embed/MzZh1FhZnho>

GroenGelinkt

GroenGelinkt

<http://www.groengelinkt.nl>

Met GroenGelinkt kun je zoeken naar lesmaterialen, activiteiten, locaties en organisaties op het gebied van NME.

<http://groengelinkt-menukaart.nl/>

Over dit lesmateriaal

Colofon

Auteurs	Redactie Duurzame school ; Karianne Hol
Team	Wikiwijs Maken Auteurs
Laatst gewijzigd	30 augustus 2013 om 10:46
Licentie	De Nederlandse Creative Commons 3.0 licentie waarbij de gebruiker het werk mag kopiëren, verspreiden en doorgeven en afgeleide werken mag maken onder de voorwaarde: Naamsvermelding, zie http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/nl/ . Meer informatie over de CC Naamsvermelding 3.0 Nederland licentie licentie.

Aanvullende informatie over dit lesmateriaal

Van dit lesmateriaal is de volgende aanvullende informatie beschikbaar:

Leerniveaus	VMBO gemengde leerweg, 2, VMBO kaderberoepsgerichte leerweg, 1, VMBO kaderberoepsgerichte leerweg, 2, VMBO basisberoepsgerichte leerweg, 1, Primair onderwijs, VMBO theoretische leerweg, 1, VMBO gemengde leerweg, 1, VMBO theoretische leerweg, 2, PO groep 8, VMBO basisberoepsgerichte leerweg, 2, PO groep 7, PO groep 6, VMBO basisberoepsgerichte leerweg, 3, VMBO kaderberoepsgerichte leerweg, 3
Eindgebruiker	leraar
Studiebelasting	0 uur en 50 minuten

Bronnen

https://www.schooltv.nl/beeldbank/embedded.jsp?clip=20110916_bestuiving01
<http://nos.nl//embed/?id=v:365364>
https://www.schooltv.nl/beeldbank/embedded.jsp?clip=20070809_wildebijen01
<http://www.bolster.nl/zoeken/1/bijen>
<http://www.verrijkingsstof.nl/297.html#sub27924>
<https://www.youtube.com/embed/MzZh1FhZnho>
<http://www.groengelinkt.nl>
<http://groengelinkt-menukaart.nl/>